

A' ROMAI TSASZARIES AP. KIRALYI FELSEG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMEVEL.

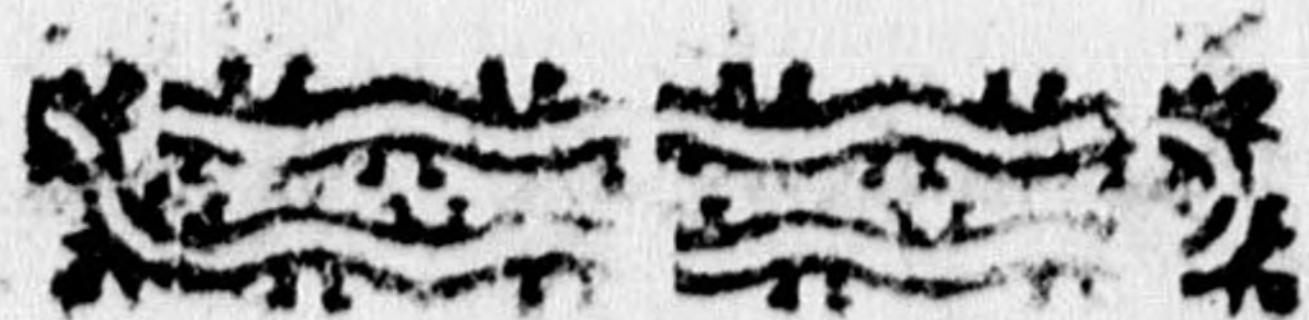
Indúlt BÉTSBŐL Pénteken 13. Májusban 1791.

Ha újság kell — menny Párisba.

Ez a' minden uj módiknak mindenkori szülő Anya Városa *Páris*, most az a' Város Európában, mely a' rendkívül való véletlen történetek által a' Világ 4 szegletének mind a' 8 szemét figyelmetes- ségre indította. — Fő Minister *Montmarin* el-kül- dette már Apr. 22-dikén minden Europai Udvarok- nál lévő Frantzia Követekhez, Királya parantso- latja, akaratja és *subscriptioja* alatt azon közlő Le- velet, mely szerint a' Frantzia Király minden külső Udvaroknál jelenti, hogy ő Frantzia Orzágnak uj *Constitutioit* és Törvényeit meg-tartani és oltalmaz- ni kívánja. — No már most! mit szóllunk mind ezekre? — Ezen minden idegen Udvarokkal köz- lött, vagy közlendő Királyi és Ministeri Levélben a' töb-

a' többek között ezen igék találtatnak : „ A' mi *Revolutionk* nem egyéb, hanem azoknak a' halomra gyült vissza-éléseknek el-törlése, mely fok száz esztendőktől fogva az edgyügyü Népnek szokása és hibás vélekedése, vagy a' Ministereknek erőszakos hatalma által, mellyet soha sem a' Királyok erőszakoskodások okoztak, egybe gyült vala. — A' Király, kinek valóságos ereje és hatalma, a' Nemzet és Ország erejétől 's hatalmától mindég el-válhatatlan — ki egyedül tsak a' Népnek boldogságáért szorgalmatoskodik, és nem mást, hanem tsak a' néki által adatott erőt és hatalmat esmeri, kén-telen vólt minden ki-fogás nélkül egy szerentsésebb *Constitutiot* el-fogadni, mely által az ő méltósága, a' Nemzet és a' *Monarchia* ujjá fog születteni. Mi néki — — azon a' hatalman kívül, hogy egyedül Törvényt szabhasson, minden erejét és hatalmát meg-hagytuk. A' külső Udvarokkal való folytatása a' dolognak, és azon szorgalmatosság, hogy az Országot oltalmazza és abból az ellenséget ki-űzze, mind nálla maradtak. De már ennek utánna a' Frantzia Nemzetnek semmi külső ellenségei nem léznek mások, tsak azok, kik talám olly bal vélekedéssel tápláltatnák magokat, hogy ezen maga természetü jussára és szabadságára vissza-tért 24 milliomból álló embereknek akarátja, melly ezen Országot ugy *Organizálta*, hogy a' hibás vélekedéseknek, szokásoknak és rendeléseknek egyedül tsak hitek maradott-fenn, nem meg-változtathatatlan és el-töröltethetetlen *Constitutio* légyen. Ezen ellenségek között a' leg-vezedelmesebbek azok, kik a' mi Királyunknak ezen értelmében kételkednek, ki a' Nemzeti-gyűlésnek kebelében, és az Országnak közönséges szövetségében, ezen *Constitutionnak* meg-állittását ditsérte és elközlette. — Ezen Titulussal: *A' Frantzia Szabadságnak helyre-állítója* meg-tiszteltetett, a' maga Fiára nem tsak egy Koronát, hanem egy törvényes Királyi méltóságot hagy által. A' *Constitutio*knak ellenségei szüntelen tsak pengetik nyelveken, hogy a' Király nem szerentsés,

rentsés, mintha a' Királynak szerentséje a' maga Népének szerentséjétől különböznék, és ez a' maga Népének szerentséjén kívül helyhez tethetné a' maga szerentséjét! Azt mondják ezek végre, hogy a' Király nem volna szabad. Ez egy hamis vád volna, ha az mondatnék, hogy az ő akaratján erőszak tétethetett! (*voluntas cogi non potest*) Nem igazán mondatik az nem szabadnak, ki sok izben közönséges helyen maga önként mondotta, hogy ő a' maga népe között Párisban kíván maradni, és ott marad; mely a' Királynak Népéhez való szivességét, az aránta való szorgalmatosságát és kivált képpen szeretetét bizonyítja. — Ezen hamis vádak az idegen Udvarak füleikbe is elhatattak, mellyeket már most az ott lévő Frantzia Követek és Ministerek minden Udvaroknak tudtokra adnak, és a' *Revolutiót*, mit tégyen, maga a' Király értelme szerint megmagyarázván jelentik, hogy maga is ő Felsőége ezen *Constitutiokat* meg erősíteni kívánja, hogy a' Lakosoknak szabadságok és egyenlőségek bátor lábba alhasson. — Ugyan azon Nemzeti-gyűlésben, mellyben ezen Külső Udvarokhoz készült Levél felolvasaték, azonnal Deputatio rendelték a' Királyhoz, hogy ezen kegyelmes lépése meg háláltassék. — *Marquis Fajette* Ur Apr. 21 dikén a' maga Nemzeti Gárda *Generál Comendánsi* Tiszttségéről lemondott, és a' *Grenelle* Sergénél köz Granatérosnak irattabé magát. Ezt különb különb Batalionok észre vévén, hadi mu'sikával jelenének meg háza előtt, és kényszeríték előbbi Tiszttséget megtartani.

Azok a' Politikusok is, kik a' Frantzia Országi ujjonnan rakott Polgári alkotmánynak nem sok állandóságot ígérek vala már most, minekutánna ezt maga is a' Király nem csak all irásával meg erősítette, hanem a' Külső Udvarakkal is (a' mint mondatik) e' szerint közöltette, más itélettel látatnak lenni; azonban mi lesz belőle? a' jövő Juliusnak 14-dikéig alkalmasint elvállik: mert ekkor a' Nemzeti Gyűlés alkotó teste lenni meg szük-

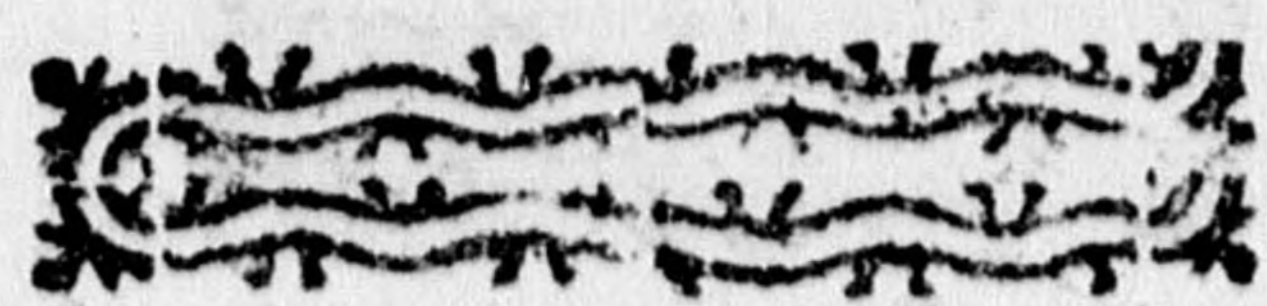
nik, és ítéletet hozó 's törvényt szolgáltató testé válik. — A' környül-állások mutatnak mindenkor leg egyenesebb ujjal a' következésekre; ezek pedig Apr. 8 — 18 — 19 és 20-dik napjain igen nevezetesek valának Párisban. — A' Párisi Kofák, kiknek számok itt az 50 ezeret meghaladja, már régtől fogva nem szívelhették, hogy a' Leány gyermekeket tanító Apátzák nem a' magok Templomjokba járnak az ólta, mióta a' Polgári hitet le-tett Papok szolgáltatják ott a' Szt Misét, hanem olyan Templomba mennek, hol meg-nem esküdt Miséz. Mit tselekesznek? Apr. 8-dikán mindenik veszfzöt vévén kezekbe, meg-lesik a' Templomba menő Apátzákat, és mindeneknek láttokra leprüzni kezdik őket; más része pedig a' Kofáknak bé-rohonván a' Klástromokba fenyittő házokká tette ezeket, és mind addig *virgázzák* vala az Apátzákat, mig nem elegendő fegyveresek érkeztén, erőszakkal szakaszták végét e' dolognak. — Ezen tselekedetekért ugyan a' Párisi Kerület székétől egy kemény rendeléssel meg-intettek a' Kofák; de hogy meg-nem orvosoltattak bizonyítja az azután tett tselekedetjek melly ez: „Az el-törölt *Teatinusok* Templomát árendába adta vala a' Tanáts egy bizonyos Dámák Társaságának, kik a' Polgári hitet le-nem tett Papok által kívánnak vala magoknak Misét szolgáltatni ezen Templomban, és Apr. 17-dikén akarák a' Templomat fel-nyitani. Mit tsinálnak a' Kofák? alig virradt meg, már jól fel-palinkázva körül vettek vala a' Templomat, ennek ajtója felett pedig egy tsomó veszfzö és ezen irás szemléltetik vala: *Ahittatos Lelkek Orvofsága*. Mikor ezt az áhittatos Dámák észre vették, minden Mise halgatáshoz való *appetitussak* el múlt. Lárma lett, a' Polgár-Mester maga elé-állott, és szép szóval tsendesítvén a' pálinkától égő tüzes nyelvü Kofákat, a' veszfzöt és az irást az ajtó feliből le-vetette; de mit nyert vele? megint fel-tették és ezt az irást tették melléje: *A' Polgármester által ugyan le-vétetett, de a' Nép által megint fel-tétetett*. El-érkeztén végre a'

Nem-

Nemzeti fegyveresek, kik a' lármát tsendesítették ugyan, de a' Templom ki-nyitása nem tartatván ízerentsésnek, el-maradott. — Ugyan ezen napon a' Királyi Udvarnál is nagy zendülés esett, éppen akkor, midõn Misére menne a' Király, és a' Nemzeti Testõrzõk zúgnak vala erősebben; melynek szülõ anyja e' vala: „Már rég tapasztalták a' Testõrzõk, hogy a' Polgári hitet le-nem tett Papok sokkal nagyobb betsületben vólnának a' Király előtt, mint a' többi — nevezetesen szemekbe tünt vala, hogy a' Király a' maga Polgári hitet le-tett Gyontató Papját el-botsátotta, és meg-nem esküdt Papoknak gyónik, és olyanokkal szolgálatat Misét. — Az ekkori láрма nem ment erőszakra, de tsak ugyan a' Nemzeti Gyülésnek kérésére minden Polgári hitet le-nem tett Papokat és más Udv. embereket el-botsátott õ Felsége. — El-ment a' Nemzeti Gyülésbe, és a' Nép előtt egy érzékeny beszédet tartván, minden Rendeléseket meg erősített. — 20-dikban-is zendülésben vólt a' Nép, és a' Királyt Szt. Klutba nem botsátották.

Azok a' Spanyol hadi készületek, mellyek eddig tapasztaltatván, olly vélekedések alatt valának, hogy talám a' Frantzia Nemzet ellen kívánna ezen Udvar valamit indítani, mind meg szüntenek, és itt szent a' Barátság. — Ezen hónapnak 1. napján kezdõdött Párisban a' szabadságnak azon punkuma, mely szerint akármely ételre tartozó dolgok már most minden vám nélkül vitettethetnek bé, mely által tsak 35 milliom Livra esztendei jövedelem tünt el; de a' nép könnyebbsége ezt kívánta. — A' Nemzeti Gyülésnek végezése szerint tsak 6 Ministerek lesznek ezután Frantzia Országban, és kinek kinek külömbözõ kötelelsége lészzen. 1.) Az igazságra vigyáz, a' 2.) az adó fizetésre, a' 3.) a' belsõ környülállásokra, a' 4.) a' Tábori dolgokra, az 5.) a' Tengeri dolgokra és a' Coloniákra, a' 6.) a' külsõ Udvarakkal való dolgokra, és mindeniknek a' maga foglalatosága 's kötelelsége ki van határozva. A' Király nevezi-ki ezeket; de a' Törvényt
szabó

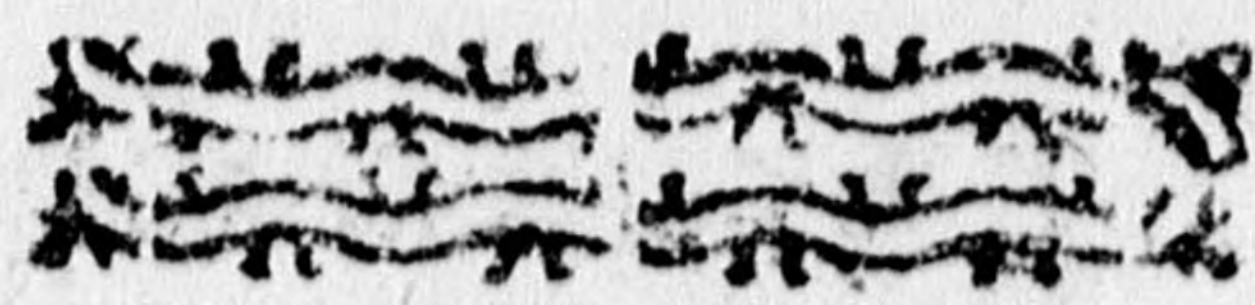

szabó Nemzeti hatalam leg-kisebb munkájokat is számba vészi, és mikor ez valamellyiket meg szolítja kész legyen a' szám-adásra, és olly röviden vették ezeket, hogy csak egy nem néki szólló Levélnek fel szakasztásáért Gallyákra büntettetik.

Konstántzinpoly 8. Mártz. — „ Itt mi az Auszriai Házzal minden órán kötöndő békelesség felől annyira meg vagyunk győzettelve, hogy az Auszria Követnek B. *Herbertnek* szállása készítéséhez hozzá is fogtanak, és már mindenek kézen vagynak. — A' Békelességet elközlő Ministerek számára már kézen tartatnak az ajándékok a' Szultánnal. *Ratib Effendi*, egy igen okos Török, már vissza-hivattatott a' *Rhodus* Szigetéből, és a' Bétsi Udvar mellé rendkívül való Követnek rendeltetett. — Azonban az éhség, a' zenebona, a' nyavallya, és a' Muszka fegyver szünetelen való félelemben tartya ezen Vároft. — Az ujj Nagy Vezérhez *Jusuff* Basához mindeneknek nagy reménységek vagyon; ő minden Reklutának 60 piaftert ígért, még sem igen kapja a' Katonát. A' taválvi Nagy Vezérnek feje a' mái napon tétették ki a' Seráil Kapujára. — 10 hajók, mellyek 4000 Bútsura menő Törököket visznek vala *Mekka* felé, a' hirtelen érkezett tengeri háború által az *Afrikai* tsatornákba vesztének.

Hazánkbeli Tudósítások. — „ Ezen hón. 10 dikén írják Pestről, hogy itt egy néhány napokig kemény hideg és sonyorú nedves idők valának, de semmi termésnek nem ártottanak. — A' Királlyi Tábla már bé-állott — de — Ezt írják hozzánk szóról szóra:

Kedves Magyar Kurirrom! — „ Azt mondja a' Déák: *Experto crede Ruperto*, a' Magyar meg illy köz példa Belzéddel él: *Kötve hidj Komámnak*, ez mind a' kettő igaz: az első azért mert arra tanít, hogy nem jó az igaz, és az embernek maga kárával tapasztalt egyenes Tudósítást meg-jobbítani; a' mint a' *Kurir* a' 18 dik Ujjságának 274 dik lapján a' valóságot, melly minden nap nagyobb mérték

tékben vagyon, hogy t. i. szörnyű drága Pesten a Szállás meg jobbitotta. Azt írja ugyan-is, hogy az a' Tudósítás nem vala tökéletes, mivel több Leveléből láttya, hogy óltsó, ugy de azt az óltsóságot tsak azoknak Leveléből tudja, a' kik Szállásokat adnak ki, nem pedig a' kik keresnek, és alkudoznak. Azt írja tovább, hogy a' nevezett Város bölts Elöljárói azon vagynak, hogy mennél óltsóbb lehessen, igen jól volna, ha ugy volna: de a bölts Elöljáróknak mind ez ideig tett szent rendeléseik tsak abból állanak, hogy az üres szobákat Conscribáltatták, azt is pedig a' Lakósok kivánságokra, a' kik jobban szeretik az itt való lakozását, mint az Univeritásnak megmaradását azért, hogy több hasznot vegyenek a' húzomból, de bezzeg nem limitálták, sőt az embert arra igazítják, hogy alkudjon a' mint alkudhatik, azt az okát adván, hogy most minden drága, illyen hát a' bölts igazgatásnak formája nállok, illyek a' rendelések. De szép kis rendelés! Kötve kell hát hinni Komámnak kötve az Interestsatusok tudósításának, én azoknak a' kik panaszkodnak a' Pesti szállások drágasága miatt, laistromokat meg küldhetném, tsak azért hogy igazsága ki-telések az első Tudósításnak, de még vára-kozom, mert né talán ezen Tudósítást-is meg fogják jobbitani, tsak az orrokig látó Pesti Madadórok. Elég az hogy Protonotárius Somogyi Ur-is alig kapott Szállást, ugy hogy már tsak nem kén-tenítettett Budán a' M. Böld. Gróf György Ur házába maradni. Hihetetlennek láttzik de igaz, hogy azoknak is ki-mondják némellyek a' Szállást, a' kik már ez előtt 4 — 5 elztendőtől fogva nállok laktak, ha többet nem ígérnek, az a' ki-mondás pedig egy Vármegyebéli különös, és hasznos tagján történt, de történt velem-is, és másokkal sokakkal, sőt a' mi nagyobb nem-is kaphat az ember, ha tsak elztendőbéli jövedelmét szállás-fizetésre nem szenteli. Nagyobb hát a' Contributio, és e' szerint jobb lett volna Budán maradni, a' hol fél annyi áron kaphat az ember szállásokat. Én ugy tartom, hogy a'

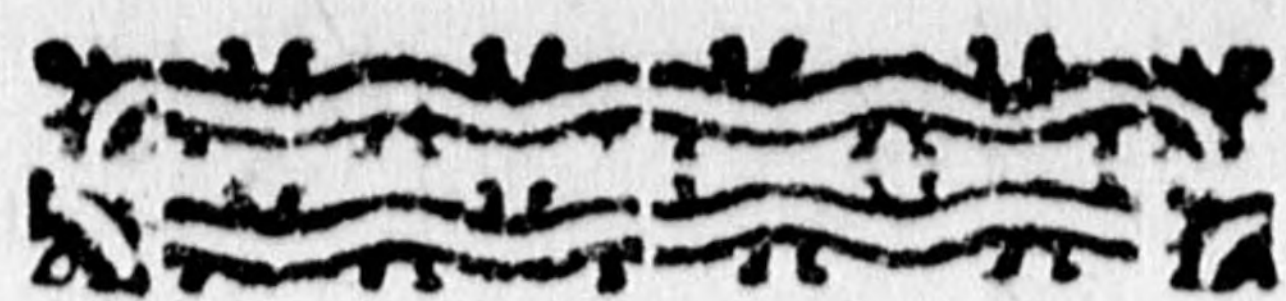
Izegény

Szegény Causansok meg nem lábothatván ezen drágaságot a' jövő Diétán kéntenittetnek a' Tábla vizsgálva való tételéért a' Felségnek, és Országának könnyörögni, de hogy-is ne, hiszen Isten ellen való vétetek, 3 roszsz szobától 200 R. frtokat húzni, 8-tól nyóltz-százat pretendálni, mint a' *Popovits* házától, erről tsak a' Ts. Királyi Tábla Calefactorát, a' kik sok Uri Rendeknek szállásról provideált kell megkérdeni, az a' Napfénynél nagyobb igazságot megfogja mondani. Nem szeretik az Univerzitást, azért a' Profelsorok okosán tselekedvén, nem a' Házi-Gazdának, hanem magoknak profitéroztak: de az Uraság ezzel a' móddal hogy nem szokott élni azt ők jól tudván, azért óhajtották a' Tábla ide való jövetelét. Azért édes Kuriröm kérlék utoljára-is ne jobbitsd az illyenekbe a' Tudósittást, hanem kötve hidj Komámnak. Pest 6. Máj. 1791.

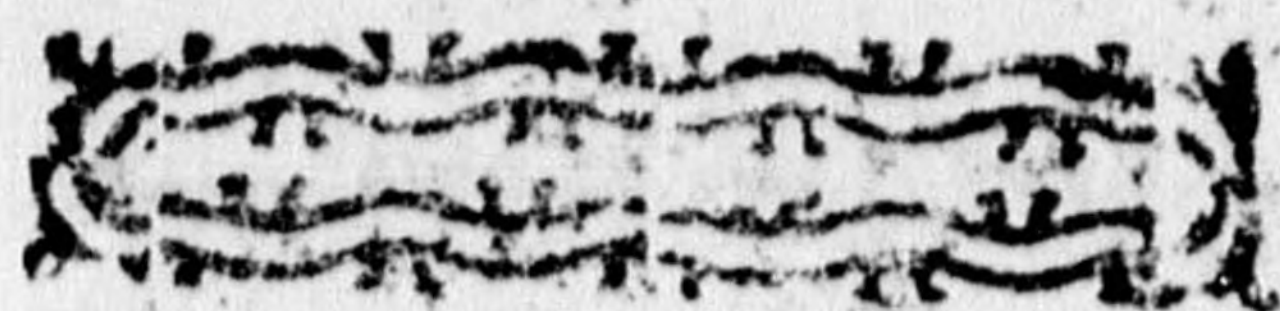
Somogy 11. May. — „A' Státusoktól és Hazánk kegyes Attyától F. II. *Leopoldtól*, a' Vallás dolgában kegyelmesen engedtetett szabadságért való háládatosságot nyilvánosságá akarván tenni az itt lévő *Evangelicum Gymnásium*, ezen hónapnak 4-dikén egy kiss *Solennitást* tartott, mely-is egy Deák *Orátionak* és 3 nyelven iratott Verseknek, sok Jóakaró Urak' jelen létebben lett elmondásával ment véghez. Ezek között egy Ked. Barátom, *Kiss János* Verseit a' Nemzettel való közlésre méltónak találtam, mely ez:

Örvendj Magyar Sion, töröld-meg könyvedet,
 Mely eddig áztatta kesergő szemedet;
 Felejtsd-el szivedet tépő panaszidat,
 Kikre méltán kellett nyitnod ajakidat:
 Ezer bajaidnak el-múlt fergetege,
 Fel tisztúl kedvednek ködbe borúlt ége.
 Halhatatlan *Josef* ditső országlása
 Már örömdnek vólt bőséges forrása;
 Ezekre tört ez már ezer vas jármokat,
 Kik' elébb szoriták fijaid' magokat:
 Most pedig *Leopold* ditsőséges keze,
 Méltatlan gyászodból végképp ki vetkeze;

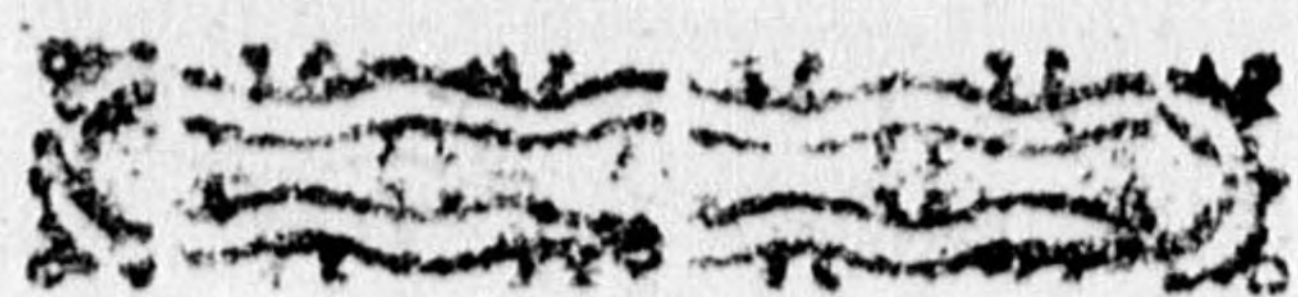

'S a' minek *Josef* csak gyujtotta reményjét,
Leopold fel-hozza vig napodnak fényjét,
Igy mikor éjj gyászba borítja földünket,
'S fekete képekkel rettentí szivünket,
Vidítja a' Hajnal földünknek ortzáját,
'S kezdi változtatni gyászoló ruháját;
De a' fényes Reggel, arany ujjaival,
Veszi-le végképp' a' fátyolt, 's sugárrival
Vidámságot áraszt a' holt Természetre,
Még szebb napot derít a' szép szürkületre.
Mihelyt ült *Leopold* érdemlett Székibe,
'S áldozatot küldött Isten eleibe:
Mint leg-szentebb dolgot a' Vallást úgy nézte,
Leg-első gondját-is a' felé intézte;
'S az Ég felé nézvén szent elmélkedéssel,
Illy szókra fakadott forró könyezéssel.
„ Vitéz Népek! széles határú Országok!
„ Kiknek ma szédítő Tronufokba hágok;
„ Halljátok állandó szent ígéretemet,
„ Mely szerint esküszöm szabni életemet.
„ Nem jövök titeket vas veszfzövel verni,
„ Jövök szelidséggel szivetek meg-nyerni;
„ Szivetek' birása leszfz leg drágább kintsem
„ Tisztetem, hogy köztetek öröm' magvát hintsem,
„ Jövök, hogy bú ködét rólatok háritsam,
„ 'S Egetekről a' bús felhöt el-tisztitsam.
„ Bóldogság özönét mindenre folyassam,
„ Királyi páltzámát mindennel áldassam.
„ Azért elsőben is szivem azt akarja,
„ Hogy öleljen titek' Egyesség szent karja.
„ Egyesség az Ország leg-erősebb gyámola.
„ Virágzó Népeknek hív örző Anyala.
„ Éjgetek mint édes egy Anya szülttei,
„ Egy Idvezítőnek meg-váltott hivei.
„ Vallás gyűlölséget meszfze el-üzzetek,
„ Igaz bóldogságban így leszfz csak részetek;
„ Azt akarom kiki törekedjék jóra,
„ Vallás ügyét bizza a' Mindent-tudóra.
„ A' Hazafi nevet csak méltán viselje,
„ Mint leg jobbnak véli az Istent tisztelje.

„ Szaba

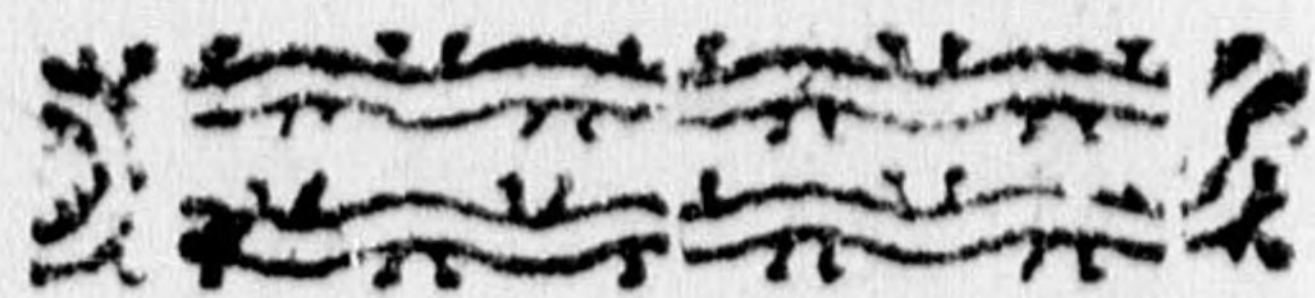
„ Szabadokká tette Isten a' Lelkeket,
 „ Hogy mernék hát rájuk vetni bilintsek et.
 „ Ditsőség szabados Lelken uralkodni,
 „ Otsmány alattsonyság rabokon tapodni,
 „ Minden Jobbágyaim egy testnek tagjai,
 „ Egy édes Anyának kedves magzatjai;
 „ A' testben a' lélek meddiglen lehellne,
 „ Ha kéz a' gyomorban késeket bögdelne.
 „ Millyenek lennének az olyan testvérek.
 „ Egymás keze által kiknek omlik vérek?
 „ A' leg nagyobb Felség, az emberek' Attya,
 „ Szerelmének árját mindenre folyattya;
 „ El-tűr Vallásokban másképp gondolókat,
 „ Minden Hitben esmér 's Szeret sok száz Jókat.
 „ Miért nem követném jósága' példáját?
 „ Mellyel meg-petsétlé nagy 's kitsiny munkáját.
 Így szóllott *Leopold* szive bölts nyelvével,
 Egyefséget szerzett kegyes beszédével;
 'S már is minden szem lát terjedni vigságot,
 Egész Nemzetünkre tartós böltdogságot.
 Ti, kik egy Istennek Oltárán áldoztok,
 'S egy Idvezítőnek érdemén osztotok,
 Ma vidám sziveket égbe emeljete,
 Háládó nyelvekkel Istent ditsérjete;
 Hirdeséte széllyel *Leopold* jóságát,
 Esmérje egész Föld Lelkének nagyságát.
 Öregnél aprónál ez a' Nap szent légyen,
 Kiki szív olvasztó örömben részt végyen;
 Mert ki Tronusunkat birtokába vevé
 A' Magyarat Magyararral im testvérré tevé,
 'S ti, kik Sionnak szent forrása' vizéből
 Ittatok Istenség mély böltseségéből;
 Vegyéte szent *Dávid*' aranyos hárfáját,
 Verjéte-el rajta leg-szentebb nótáját.
 Lobbantsatok minden szívben buzgóságot,
 Istenhez 's Királyhoz szent ájtatolságot;
 Az egész Hazában egy Szív se maradjon,
 Melyben háládásnak lángja ne gyúladjon;
 Éleszféte fel ma minden tüzeteket,
 Irjatek örökké zengő énekeket;

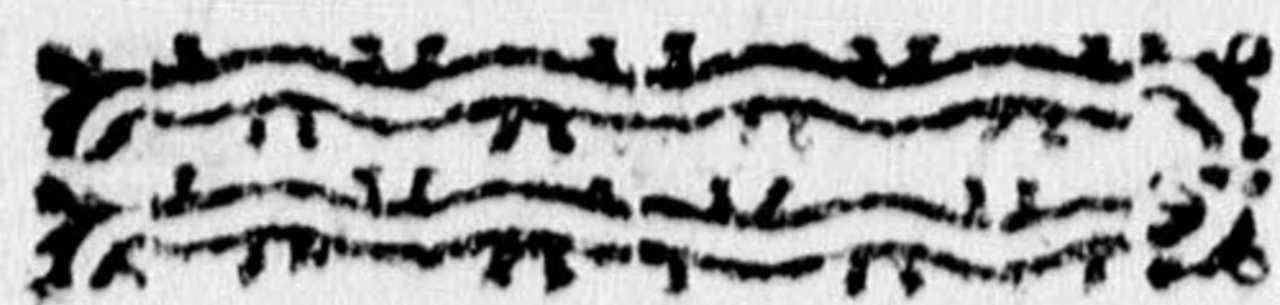
Irjatok halhatlan *Leopold'* számára,
 Bizzátok nagy nevét örök Hir' szárnyára,
 Mondjátok ezt minden fenn álló Országnek,
 'S az Ötet bámúló leg kissebb Világnak :
 „ *Leopold'* szívének a' földön nints málsa :
 „ Trónusa örömmek szünetlen forrása
 „ Rá bizott fijait egyformán szereti ;
 „ 'S áldásait rajtok párt nélkül hinteti.
 „ *Leopold'* annyit vitt véghez egy tettével,
 „ Mely fel ér száz Király egész életével.
 „ Hazánk e' Királytól olly számtalan jót vett,
 „ Mennyit soktól soha kérni se mérészlett ;
 „ *Leopold'* szívének a' földön nints málsa,
 „ Ditső élte' végét a' Föld bár ne lálsa !!!

*A Credoba tsak történetből tsúszott Pontzius Pila-
 tus szokása szerint meg mosom Kezeimet ezen Le-
 véltől, és sem igaz, sem igazságtalanságról jót
 nem álván, úgy teszem a' Deres hátára a' mint
 vettem szóról szóra :*

*Debretzen 2. May. — A' Helvetica Hiten lé-
 vöknek Papjai, kiknek munkába vett Hyerarchiá-
 jokról már ez előtt-is vólt emlékezet a' Kurirban,
 fejeket hegyelsen és merően emelgetik ; a' midőn
 ma, a' Törvényes, és mostani leg-ujjabb Haza Tör-
 vénnyével is meg-erősített régi szokás, és mind ré-
 gibb, mind ujjabb Superintendentiális végezések el-
 len a' Papi Rend, a' *Secularis Státust* az üresen
 vólt Püspöki Széknek bé töltésére lejendő választás-
 ból illyen móddal ki zárta ; úgy mint : Eltemettet-
 vén ama nagy érdemű Superintendens Szathmári P.
 István, 13 Seniorok között kettő, maga között Su-
 perintendentiális Gyűlést tarrott, és a' Debretzeni
 Professzorokkal edgyütt ujj Püspök választására Vo-
 tumok szedettetését rendelték : Noha pedig mind e-
 zek, mind a' több Tractusok Seniori, a' Generális
 Notárius által, a' kinek vállain a' Püspök halálá-
 val minden tereh fekszik, és a' Superintendencia
 egybe gyűjtése is a' *Secularis Curatorral* edgyütt kö-
 teleksé-*

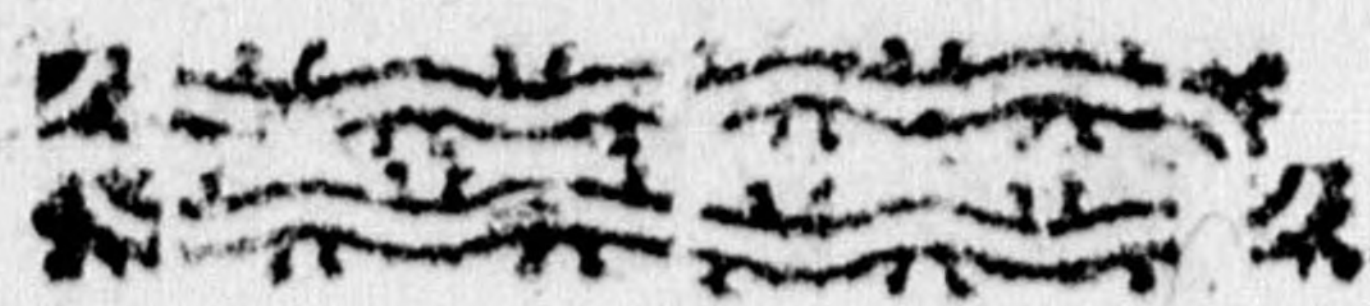
telefsége, az addig való várakozásra, és a' bé-vett rend 's szokásnak követésére intettek, míg a' *Voxok* bé-szedéséről a' rendes és törvényes úton közönséges név és petsét alatt küldendő Levelet nem vesznek; mindazáltal, mai napon, nem a' rendes Consistoriális Háznál, hanem egy Professornak szál-lásán (a' kibe sajnálva lehet szemlélni, hogy nem a' néhai Attya békelséget, és egyenességet szeretett Lelke lakozik (egybe gyűlvén, és a' rendes *Consistoriális* Házhoz, a' hová a' Fő, és Goadjutor Curátorok, a' Generális Notáriussal, némely több Pa-pokkal, és Seculárisokkal a' rendelt órára már tör-vényesen egybe valának gyűlve, hijjába invitáltat-ván, és szép móddal, Keresztényi indulattal tett izenetekre, és azon tiltásra, hogy ilyen el-szaka-dott állapotba semmi Superintendentiát illető dolog-ha ne elegyednének, a' Tiszteletes magát el-szakasz-tott Rend nem tsak semmit sem hajtván, sőt a' Deputátusoknak ezen feleletet adván: hogy ne *in-jestállják*, és ne gátolják őket tselekedetekben, Su-perintendententit választának, még pedig egy olyan T. Férjfiunak személlyébe, a' ki a' dolgoknak ren-des és törvényes folyása szerint, sok ellene készen lévő panaszok miatt nem ezen Fő Hivatalra való e-meltetést, hanem eddig volt Hivatalától való el ma-rasztatást érdemel vala. E' vala az úttya egy elő-re annak, hogy bizonyos személlyek, a' kik ezen *Superintendentia* neve alatt a' *Hyerarchia* fel-állitá-sára a' Fejedelem előtt *Credentia* és *Hir* nélkül mun-kálódni mertek, meg ne büntettefsenek. Hirré té-tetvén azután a' Törvényes Fő *Curator* által ezen választás, irás által el-tiltatott az ujj Püspök maga törvénytelen úton módon kapott hivatala gyakorlá-sától, mely Irált azután az ujj Püspök Afzszony kö-vevek által küldözött vissza a' Fő *Curatorhoz*. A' tűz nagy erőt vett, tsak azt sajnállanók, ha Helve-tica Ekklesiák, ezen magok Principiumokkal és Hi-tek fundamentumával ellenkező módot, azzal iga-zitanák, hogy vagy a' Papoknak semmit ne fizes-senek, vagy néhol, a' hol rajtok kevesedne ki-is rakvák,

rakvák, és kivált, ha a' Deákoktól való *Beneficiu-*
mokat meg-vonnák, és azzal a' tanulás eszközei
gyengülnének. Nagy foganattya van e' szerint azon
Esküvés formájának, melyre ezen Collégium Pro-
fessori a' Rectorságra, vagy egyéb *Beneficiumokra*
ki-repitett Deákokat megszokták esketni, hogy t. i.
azoknak jó-akarója, ellenségeknak ellensége, betsül-
leteknek óltalmazója árúttatásoknak kerülője, és
halála órájáig engedelmes marad. Már ez addig-is
a' Fejedelem eleibe terjesztik, a' míg a' K. *Resolu-*
tio szerint egy állandó *Jurisdictio* fog fel-állittatni
közöttök.

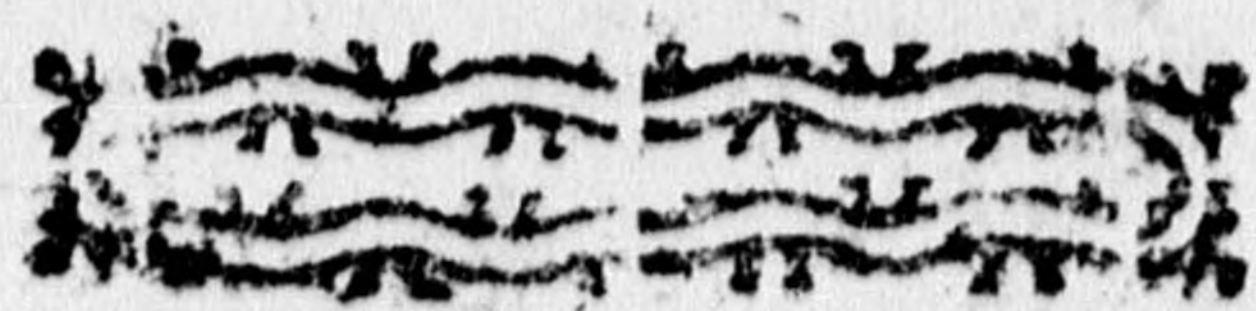
Utolsó jegyzések.

A' mi F. Királyunk vissza érkezésének órája bi-
zonytalan, és könnyen meg-eshetik, hogy még 2
hónapig-is ki-marad ő Felsége. — 3 Hertzeg Als-
szonykáink még ágyban fekszenek, és az idő-is hi-
ves; azért a' F. Királyné még *Laxemburgha* ki nem
költözött. — A' Cseh Kantzellárián ki-vagynak
már rendelve azok, kik ő Felségével a' *Prágai Ko-*
ronázásra mennek. — Már a' Bétsi *Politzáj* vál-
tozásokról irtunk vala; de most ezt írhatjuk: Benn
a' Városban 4, a' Külső Városokban pedig 8 *Pol-*
itzáj kerületek fognak fel-állittatni, és az ugy neve-
zett Uttza Birák el-töröltetnek. Ezekén a' *Politziai*
Kerületeken 2 Tanátsos, 1 Titoknak, és 1 Protho-
collista léfzen mindeniken. Minden kisebb dolgok
itt igazittatnak 50 forintig, azon fellyül a' fő *Pol-*
itzáj Hivatalnál egyenelsen. — Egy tegnap-előtt
érkezett Kurir által, a' mint mondatik, azt a' hirt
vette a' Státus Nagy Attya Hertzeg *Kaunitz*, hogy
a' Lengyelek a' *Szakszoniai* választó Fejedelmet ö-
rökös Királlyoknak választották; még pedig ugy,
hogy ha magának fiú magva nem találna maradni,
a' légyen helyette Királlyá, ki ennek Leányát Fe-
leségül vészti. — Hüm! vajon igaz-é ez? meg-lát-
juk rövid időn.

Ugy értjük Bétsben, hogy a' jövő hónapban az Uralkodásra jutott Hertzeg *Eszterházy Antal* Ur, a' maga Hertzegségébe való bé-iktattatásakor, a' régi bé-vett szokás szerint egy pompás és mulattságos innepet fog tartani *Eszterházán*, mellyen a' F. Udvar és a' Hazabéli *Mágnások* mind meg jelenendők volnának. Azoknak a' Vendégeknek számok, kik ezen innepen adandó Bálakban 's más mulattságokban meg fognak jelenni 4000-re mégyen. Nem külömben az el-botsátott *Olofz* éneklöket és *Komédiásokot* 's *Údvari Musikallait* ö Hertzegségé megint vizsgálza fogodta.

Oláh Országból Urzikéniből egy 1. Májusban költ Levelét ebben a' pertzentésben vevém egy *Jokarómnak*, mely szóról szora ez: „Mi ugyan a' *Portával* utolsó Májusig fegyvernyugvást tartunk, és az a' hire, hogy ez még 4 honappal fogna megholzzabbittatni; de a' *Muszkák Brailla* Körül derekafon vitélik magokat. — Apr. 11-dikén *Gerzettoél Ge. Ribás* délelőtt olly szerentsélen támotta-meg a' *Török* tábor, hogy a' fő *Basa* 600 emberével el-izaladott, más *Basa* pedig 400-ad magával fogságba esett, 1000 ren el-merítették és el-vesztek. 18 agyak és sok készületek váltak prédává. — Ugyan ezen nap *Ribás* hajóival *Metzenhez* érkezett, és a' várost minden ellent-állásnélkül el-foglalván, azt 3 *Bat.* gyalagokkal meg-erősítette 30 ágyút és sok eleféget talált benne. — Apr. 13-dikán *Zahanelli* mellett, a' *Ködös* hajnalba-ra ütt ezen *Vezér* a' *Dunán* innen lévő *Törökökre*, hól egy *Basa* ugyan 600 népével el-illontatt, de a' másik 300-ad magával fogságba esett, 250 meg-ölettek, 12 ágyujokat 's sok készületeiket *Muszka* kézre botsátották. — Apr. 22-dikén 400 *Muszka* *Arnotak* a' *Dunán* által akarván, 600 *Spáhik* újokat el-állották, kiknek hátokon léven szüntelen a' *Töröklég*, 150 *Arvotak* el-veszének, de a' *Török* részéről is sokon hullottanak el.

Debretzen 5. Máj. — Kedves Barátom! Ezen Levelemnek vételével — mint ha látnálak úgy tudom, hogy nevetz is boszongkodol is. — Itt ama boldog hamvába fekvő volt *Superintendens Szathmári P. István* Ur halálával, a' 13 Ref. Seniorok közül kettő három magok között Gyülést tartván, Professor *Synai* Uramat meg-tevék Püspöknek azon kívül, hogy a' Pátronusok, *Curátorok*, vagy akármi némű Politikus Urak közül tsak edgyet is a' magok Gyülésekbe botsáttottak volna. — Ugyan ezen nap a' Pátronátuság, a' *Curátorok*, a' *Generális Notárius*, ki a' *Superintendens* után az első Személy, és némely *Esperestek* a' szokott helyen megint Gyülést tartottanak, és dél-előtti 12 óráig háromszor küldöttek ezek Követeket a' *Próf. Szilágyi* Ur házánál lévő *Hyerarchica* Gyülekezethez, hol ama hires *Esperest Halmi* Ur vala a' *Dictátor* — de ezek jó móddal tsak feleletet sem adván, Professor *Sinay* Urat meg-tevék Püspöknek; melly tétel ellen a' *Kurátorság* *protestálván*, máig-is függöben van az egész *Superintendens*, és a' *Per* ő Felsége eleibe küldetett. — Midön ugyan ezen *Prof. Sinay* Ur a' *Hyerarchiát* instálja vala Felséges Urunktól Bétsben, böltsen mondotta vala egy nagy Méltóság N. N., hogy az Isten őrizzen tőlle! mert ha ezeknek a' mi Papjainknak szemek úgy ki-nyílnak, mint másoknak, még sokkal nagyobbban fogának uralkodni, mint mások. Várjuk végire mi lesz belőlle. — A' szelid *Jésus* *Evangeliumát* hirdetők között nem de nem gyalázat-é az ilyen ellenkezés? Nem méltán nevethetnek-é bennünket a' mi más Valláson lévő Atyánkfiai? Mit mond a' mi Türedelemmel tellyes Fejedelmünk ezekre? — Mit mondanak más *Superintendentziák* Hazánkban? mit a' mi okos Felekezeteink? — Mit mond Erdely Országá, hól a' mi Vállásunknak Fő Con-

historiuma lévén, a' Curátorok és a' Pátronátus hire nélkül semmi sem történhetik, és minden szep rendel megy? — 'S. S. — Te pedig Kedves Barátom, ki az igazat az édes Atyádra is ki szoktad mondani, mig bővebben tudósittanálakis — élj-jó egészségben.

Tudósítás.

Elveszett Bankó-czédulák. — *Báts Vármegyében*, mint egy 2 hónapokkal ez előtt, *Apáthi* nevű Helységben, egy bizonyos Ts. Királyi Szolgálatban lévő Urnak a' 'Seb Könyvéből, a' mellyben 6000 forintokat érő Bankó-czédulák valának, 3200 forintok elvesztenek, vagy ellopattanak. 2000 forintokról felvagynak a' Czédula számjai jegyeztetve. t. i. Az edgyik ezeres Czédulának alól lévő száma 1007; a' másik ezernek pedig 3698. Annak okáért kérettetik a' Nemes Magyar Publikum-is, főképpen pedig minden Cafsáknál lévő Urak, hogy ha ollyas Bankó czédulák nállok megfordulnának, attól, a' kinek kezéből veszik, jól meg-tudakozzák kitől vette, hogy továbbra nyomasodhassék a' dolog. Ha a' vétkes személy ki-tudódik, a' károsított Ur maga arra kötelezi magát, hogy 100 arannyal jutalmaztatja ennek szolgálatját. A' Tudósítást pedig kelletik küldeni a' Báts Vgyében lévő Adminisztratiohoz.